

Мишел Марли
Мадмоазел КОКО

МИШЕЛ МАРЛИ

МАΔΜΟΔΖΕΛ

ΚΟΚΟ

И АРОМАТЪТ НА ЛЮБОВТА

Превела от немски: *Ваня Пенева*

ИК „ΕΜΑC“

Michelle Marly

**MADEMOISELLE COCO
und der Duft der Liebe**

© Aufbau Verlag GmbH & Co. KG, Berlin 2018

Мишел Марли

**МАДМОАЗЕЛ КОКО
и ароматът на любовта**

Превод: *Ваня Пенева*

Дизайн на корицата: www.buerosued.de

Българска адаптация на корицата: *Златина Зарева*

© ИК „ЕМАС“

Всички права запазени!

*В памет на прекрасната ми майка,
която ми разкри света на модата.*

*Жена, която не употребява парфюм,
няма бъдеще.*
КОКО ШАНЕЛ

ΠΡΟΛΟΓ

1897

Едно, две, три, четири пет... едно, две, три, четири, пет...

От устата ѝ не излизаше нито звук, само устните се движеха. Беззвучно броеше камъчетата на мозайката под краката си. Неравни парченца речен чакъл, утъпквани от хиляда години, вкопани в пода, образуваха геометрични форми и мистични картини.

На едно място пет звезди, на друго пет цветенца, на трето петогълник... Подредбата не беше случайна. Бяха я научили, че пет е символично число за членовете на Цистерцианския орден: смятаха го за чистото, съвършено олицетворение на нещата. Розите, например, са с по пет цветчета, ябълките и крушите са петолъчно построени плодове. Човекът притежава пет сетива, а петте рани на Христос се споменават при всяка божествена служба. Монахините обаче бяха пропуснали да я научат, че пет е и числото на любовта, на Венера, неделимата сума от мъжкото число три и женското число две. Тя бе открила този крайно интересен за четиринайсетгодишно момиче факт в една книга. Все още я четеше тайно на тавана.

Манастирската библиотека криеше удивителни богатства: не чак скандални, но със сигурност неподходящи за подрастващо момиче като нея. Например, запазените от Средновековието проповеди на Бернар от Клерво, който често напомняше на своите монаси колко важни са ароматните вещества при молитва и ритуално измиване. Ос-

нователят на Цистерцианския орден даже съветваше братята си по вяра да се вглъбят в себе си и да се отдадат на духовността, представяйки си парфюмираните гърди на Дева Мария, възпети в Песен на песните. „Тамян и жасмин, лавандула и рози, подредени на олтара, задълбочават съзерцанието с помощта на обонянието“, твърдеше той.

За сирачета като самотното младо момиче, каквото беше тя, ароматите, добити от растенията в манастирската градина, си оставаха далечна мечта – също както представата да почиват върху пищните, тръпнещи от обич майчини гърди. Манастирските възпитанички се къпеа редовно в дървено ведро, търкаха се с евтин катранен сапун, за да почистят мръсотията от работата на полето и в кухнята и да не миришат на пот от страх и изтощение, а на чисто. За *аромат* и дума не можеше да става. Грубите, бели чаршафи, които тя переше, кърпеше и грижливо подреждаше в стаята за бельо, получаваха повече грижи от кожата на сирачетата.

Едно, две, три, четири, пет...

Застанала в редицата, тя се забавляваше с броење, докато заедно с другите момичета очакваше изповедта при свещеника. Цяла вечност стояха, подредени като войници в двора на казармата, докато им дойде редът да влязат в изповедалнята. Момичето предполагаше, че монахините са измислили това дълго чакане в невъзможна поза и са забранили всякакви разговори, за да имат малките деца някой и друг грях за признаване. От предишната изповед в събота вечер никой от манастирските възпитаници не бе прегрешила. Тук, върху брулената от ветрове скала, където през XII век е бил построен манастирът „Обазин“, не се откриваха удобни случаи да сторят грях.

От почти две години тя живееше в това уединено кътче в средата на Франция, достатъчно отдалечено от шосето за Париж – никое момиче не си и помисляше да избяга. Пове-

че от седемстотин дни бяха минали от смъртта на майка ѝ и от часа, когато баща ѝ я качи на една конска каруца и я откара при цистерцианките. Просто така. Свали я като ненужен товар. После изчезна завинаги, а пред крехката душа на малкото момиче се отвори адът. Копнееше за мига, когато ще е достатъчно възрастна, за да напусне манастира и да започне свой живот. Кой знае, може би шивашката игла щеше да се окаже ключът към този нов живот. Ако момичето умееше да шие и беше издръжливо, съществуваше вероятност да стигне до Париж и да си намери работа в някоя голяма модна къща. Чуваше другите да говорят, но нямаше представа какво всъщност означават подобни планове.

Все пак звучеше обещаващо. Модна къща – изричането на тези две думи будеше в сърцето ѝ неясен спомен. Усещаше под пръстите си чудни материи, чуваше шумоленето им, представяше си коприна, ухаещи волани и фина дантела. Не че майка ѝ някога е била дама. Тя беше перачка, а баща ѝ никога нямаше постоянна работа. Не бе продавал такива прекрасни неща, тя свързваше всяка мисъл за красивото със спомена за майка си. Толкова ѝ липсваше, че понякога ѝ се завиваше свят от копнеж по уюта, който винаги бе усещала при нея.

А сега живееше сама, разчиташе само на себе си, към нея се отнасяха сурово, дресираща я, наказваха я, само от време на време Бог ѝ даваше опрощение на греховете. А тя копнееше единствено за мъничко обич. Грях ли е това? Да го изповяда ли? Дали някой ден тази тайна ще ѝ натежи твърде много? Ще намери ли покой душата ѝ? Да, може би да, размишляваше безмълвно тя. А може би не. Няма да признае на изповедника, че иска само малко обич. Не днес. Може би никога.

Отново започна да брой камъчетата на мозайката по пътя към катедралата на манастира „Обазин“: *едно, две, три, четири, пет...*

ПЪРВА ЧАСТ

1919-1920

ПЪРВА ГЛАВА

Жълтите фарове прорязваха мъглата, която се издигаше от Сена и загръщаше буките, елшите и ясените по крайбрежното шосе в бяло ленено платно. „Сякаш е покров за мъртвец“ – помисли си неволно Етиен Балсан.

Пред духовния му взор се оформи картина на труп върху носилка: натрошени крайници, изгорена кожа, ленени превръзки... В краката на умрелия лежи клонче със зелени листа, на гърдите му е положен кръст. До главата има купичка със светена вода, за да потиска миризмата на смърт. Светлина на свещи хвърля призрачни сенки върху тялото. Монахините са се постарали да го пооправят, иначе гледката ще е твърде смущаваща.

Етиен неволно се опита да си представи обезобразеното красиво лице на приятеля си. Познаваше го по-добре от своето.

„Навярно не е останало почти нищо от класическите черти, елегантно извитите устни и правия нос – отговори сам на въпроса си той. – Когато автомобил се понесе надолу с голяма скорост, удари се в скала и се запали, твърде малко кости остават по местата си. Необходима е голяма сръчност, за да се възстанови приличният вид на загиналия.“

Усети влажно поточе по бузата си. Нима дъждът влизахе в колата? Понечи да включи чистачките, затърси ги трескаво и автомобилът се отклони от пътя. Той натисна

панически спирачките и върху страничното стъкло пръсна кал. Най-сетне чистачките се раздвижиха. Не, навън не валеше. От очите му течеха сълзи, заля го вълна от умора и тъга, заплаши да го погълне. Ако не искаше да свърши като приятеля си, трябваше да се съсредоточи върху пътя.

Автомобилът спря напреко на шосето. Етиен си заповяда да диша спокойно, изключи чистачките, стисна волана с две ръце. Настъпи педала и двигателят изрева, гумите се завъртяха. След силен тласък автомобилът се върна в желаната посока. Етиен усети как дишането му се нормализира. За щастие беше късно след полунощ и по шосето нямаше насрещно движение.

Стегна се и устреми поглед към пътя. Дано не изскочи някое животно. Нямаше желание да прегази лисица, предпочиташе да преследва дивеча на кон, това отговаряше на природата му. И приятелят му беше като него, любовта към конете ги свързваше. Артър Кейпъл, вечният младеж, който така и не се отърва от детския си прякор „Бой“, беше фантастичен играч на поло. Беше. Бонвиван, интелектуалец, безкрайно очарователен, джентълмен до мозъка на костите си, британски дипломат. През войната бе стигнал до ранг капитан. Всички се стремяха да се сприятелят с него. Етиен беше щастливец – имаше право да се смята за един от най-старите, най-добрите му приятели. До днес...

По загорялата от слънцето буза отново се плъзна сълза. Етиен не свали ръка от волана, за да я избърше. Няма да позволи на мислите си да отклонят вниманието му. Беше длъжен да стигне жив и здрав в Сен Кукуфа. Това пътуване бе последната услуга, която щеше да направи на мъртвия. Ще съобщи на Коко страшната вест, за да не я научи утре от вестниците или от обаждане на някоя ключарка. Да, предстоеше му нелека задача, но със сърцето си бе готов да я изпълни.

Коко беше голямата любов на Бой. Беше. В това нямаше съмнение. Никой не се съмняваше, най-малко Етиен. Нали той ги запозна. През онова лято в имението. Бой дойде в Роайлиьо заради конете и си отиде с Коко. Всъщност тя беше приятелка на Етиен. Е, честно казано, тогава не беше дори това. Момиче от гарнизонния град Мулен – вечер изпълняваше двусмислени песнички в кръчмата, а денем кърпеше панталоните на офицерите, с които нощем се забавляваше. Крехка, с момчешка фигурка, красива като картинка, жизнена, нежна, невероятно смела и енергична. Пълна противоположност на „грандамиите“ – идеала на младите жени от Бел епок.

Етиен също се забавляваше с нея. Прие я, когато неочаквано се появи на вратата му, но не промени живота си заради нея. Отначало отказа да я задържи в дома си, ала тя прояви упоритост и остана. Една година, две години... Не помнеше колко време бе живяла в дома му, без да я приеме за своя официална спътница. Всъщност едва Бой му отвори очите за вътрешната красота и сила на Коко. Но тогава беше вече много късно. Отстъпи метресата си, както правеха много мъже от неговия кръг през годините преди Голямата война – та тя дори не му беше постоянна любовница! И стана неин приятел. Щеше да остане до нея и след смъртта на Бой. Положи безмълвна клетва.

* * *

Крайно време беше да престане да си внушава всякакви глупости.

Габриел се мятеше в леглото от часове. От време на време задрямваше, уж заспиваше дълбоко, но много скоро се будеше уплашена, объркана, пленница на сън, който не можеше да си спомни. Опипваше другата страна на леглото, за да усети добре познатото тяло, даряващо ѝ уют,

ала възглавницата си оставаше празна, завивката – недокосната. А Габриел отново бе напълно будна.

Естествено. Бой не беше тук. Вчера – или беше завчера? – тръгна за Кан, за да наеме къща, където да прекарат заедно празничните дни. Един вид коледен подарък. Тя обичаше Ривиерата. За нея означаваше твърде много, че Бой възнамерява да прекара Коледата с нея, а не с жена си и малката им дъщеря. Дори говореше, че може да се разведе. Веднага щом намери подходяща вила, тя ще отиде при него. Не ѝ се обади, не изпрати дори кратка телеграма, за да я уведоми, че е пристигнал жив и здрав в Южна Франция.

Възможно ли е да е размислил?

След женитбата му преди година и половина непрекъснато я гризяха съмнения. В началото изгуби ума и дума, защото той бе предпочел пред нея жена, олицетворяваща всичко, което тя, Габриел, не беше: висока блондинка, бледа и високомерна, богата британка от висшето общество. Благодарение на нея той стана част от аристокрацията. Не че не бе постигнал много и без тази връзка. Синът на корабен посредник от Брайтън, обикновен буржоа, се издигна до съветник на френския президент Клемансо, участник в мирната конференция във Версай. За какво му беше аристократична законна съпруга?

И преди всичко: двамата с Габриел живееха вече десет години заедно. Тя беше твърдо убедена, че един ден ще се оженят. Нима не беше добра партия? Е, да, бе покрила обикновения си произход с тъмно, непрозрачно платно, но сама си беше създала положение и известност. Под името Коко Шанел работеше като модистка, постигаше успехи, притежаваше солидно имущество.

Започна като шапкарка с кредит от стария си приятел Етиен Балсан. Скромните, елегантни творения много скоро привлякоха вниманието на парижанките. Никакви пера,